

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

8DE ÅRG.

DEN 3 MARS 1907.

Nº 22

Foto Björklund, Stockhol'm.

G. W. L. LÖNEGREN. †
F. D. GENERALTULLDIREKTÖR.

Kliché: Kem. A. B. Bengt Sjöforsparre Sthlm—Gbg.

Den 21 februari afled i Stockholm efter lång tids sjukdom f. d. statsrådet, f. d. generaldirektören och chefen för tullverket Gustaf Walter Leopold Lönegren, född i Karlskrona den 25 november 1828.

L., som 1846 aflade studentexamen och året därpå kameralexamen, inträdde i tullverkets tjänst. Han befordrades 1863 till tullförvaltare i Norrköping. I denna stad blef L. snart en framstående kommunalman. Han var medlem af stadsfullmäktige, hamnstyrelsen, kyrko- och skolråden o. s. v., och öfverallt gjorde sig hans kloka ord gällande.

År 1879 blef L. en af Norrköpings representanter i Andra kammaren, där han framför allt förde protektionismens talan. Han hade under sin ämbetsmannabana med brinnande intresse satt sig in i allt, som rörde tullar, och hans kunskaper häri hade äfven flitigt tagits i anspråk för statens behof, liksom detta allt framgent blef fallet. Han var sålunda 1872—73 ledamot af den administrativa tullkommitté,

som hade att utarbete förslag till stadgar och reglemente för tullverket. Han var medlem af 1882 års stora tullkommitté, som hade att besvara det viktiga problemet om de svenska näringarnas tillstånd och behof, med särskildt afseende på frihandelsystemet och franska handelstraktatens inverkan därpå. Han var vidare medlem af 1886 års differentialkommitté. Och slutligen deltog han på sin tid i regeringsförslaget om ändringar i mellanrikslagen, o. s. v.

I riksdagen blef L. snart en af Andra kammarens mest inflytelserika medlemmar i våra tullvänners parti.

När protektionisterna afgått med seger, kallades den dugande mannen också 1888 till konsultativt statsråd. Redan samma år utnämndes han till generaldirektör och chef för tullverket, på hvilken post han kvarstod till 1898, då han afgick med pension.

L. åtnjöt personligen ett högt anseende inom skilda läger.

ERIK GUSTAF BOSTRÖM. †

På aftonen den 21 dennes spred telegrafan öfver Sverige underrättelsen, att universitetskanslern, förutvarande statsministern m. m. fil. doktorn Erik Gustaf Boström kl. 7,10 samma eftermiddag skilts hädan. Hans hälsa hade länge varit vacklande. Så till vida kom dock dödsbudet övontadt, som han ända in i de sista dagarne med sedvanligt nit och intresse ägnat sig åt de allmänna värf, åt hvilka han vigt lejonparten af sin rika kraft.

När detta kommer inför läsarens ögon, har dagsprässen redan innehållit vidlyftiga skildringar af honom och hans lifsgärning. Här skola vi därför inskränka oss att lämna några yttre lefnadskonturer och den korta karaktäristik af den hädangångnes politiska personlighet, som det begränsade utrymmet medgifver.

Erik Gustaf Bernhard Boström var född i Stockholm den 11 Februari 1842 och son till lagmannen Erik Samuel Boström, en broder till den berömda filosofen. Vid 19 års ålder student i Upsala vistades han ett par år vid universitetet därstädes, dock utan att aflägga någon examen. Häriifrån kallades han vid faderns död 1863 att ännu knappt myndig öfvertaga det stora Hebbeska fideikommisset Östanå, åt hvars skötsel han med lif och lust ägnade sig. Tidigt drogs han här med i det kommunala lifvet, i sin egen kommun i kraft af den obegränsade graderade röstskalans rätt och snart, från 1870, äfven som landstingsman. Blott fem år senare, vid 33 års ålder, tog han säte i Andra kammaren som representant för S. Roslags domsaga, utsedd med 18 elektorsröster mot 15. Härmed var den parlamentariska bana öppnad, som först vid hans frånfalle skulle afslutas: bortsedt från Första kammarens talman stod han nu som den ledamot af folkrepresentationen, hvilken bevästat största antalet riksdagar.

I Andra kammaren intog Boström till en början en icke allt för bemärkt ställning. I partihänseende närmast vilde, slöt han sig till den många nyanser företeende centern; ej sällan ser man i protokollen, huru han, dock icke i de stora principfrågorna, instämt med en man som S. A. Hedin. Säkert är, att han redan från början skilde sig från flertalet af sina partikamrater genom en utpräglad antibyrkratisk hållning. Betecknande är i detta hänseende, att hans första större inlägg i debatten innehöll ett skarpt angrepp på chefen för sjöförsvarsdepartementet, som då var hans senare efterträdare på statsministertaburetten F. W. von Otter, för det sätt, hvarpå en sjömilitär nybyggnad blifvit inrejd. För öfrigt hörde han till de från offentligt framträdande mera tillbakadragne, ända tills han 1880 från bankoutskottet öfverflyttades till bevillningsutskottet, hvars vice ordförande han blef

redan 1883 i sammanhang med den nu starkare framträdande protektionistiska strömning, som slutligen skulle föra honom till en ledande statsmannaställning.

Som bevillningsutskottets protektionistiske "föredragande" i Andra kammaren vid åtta riksdagar — t. o. m. 1890 med undantag af majriksdagen — fick Boström de rikligaste tillfällen att lägga i dagen sin förmåga som talare och debattör. Praktisk blick och logisk klarhet utmärkte redan nu hans anföranden liksom en frihet från allt principrytteri, som det stundom låg nära till hands att utlägga såsom principlöshet. Ingalunda så att förstå, som skulle denna på något sätt haft något gemensamt med hållningslöshet. Tvärtom. Men väl i den meningen, att han i motsats mot sin store farbroder, filosofen, mera såg på de ting, som närmast för ögonen äro än på deras djupare liggande väsen. Häri låg, vill det synas, hans styrka såväl som hans svaghet. Hans styrka, därför att få såsom han förstodo att i en gifven politisk situation se de närmast förhandenvarande realiteterna, hvarför han ock blef en mästar såsom ingen i utnyttandet af en parlamentarisk konjunktur. Hans svaghet — särskildt framträdande vid den unoniella konflikt, som ledde till skeppsbrottet på hans politiska bana — därigenom, att han lätt förbisåg eller åtminstone underskattade de ideella faktorernas betydelse i stats- och samhällslif, en svaghet, som äfven gaf sig tillkänna i hans öfvermåga — i trots af det genomgripande rösträttsförslag han under sin senare statsministerperiod framlade — att till dess rätta väsen fötta vårt moderna författningsproblems djupare innebörd.

Emellertid segrade protektionismen, förmedlad i den högsta förvaltningen af den Bildtska "försonings"-ministären, men snart efterföljd af det utprägladt tullenläriga Åkerhjelmiska kabinettet. När chefen för detta 1891 af den unionella konungamakten fick rådet att afgå på grund af sitt lätsinniga "svensktalande med norrmännen", lär han ha satt som villkor för en afskedsansökan att själf få välja sin efterträdare: villkoret bifölls och till öfverraskning för meningsfränder som motståndare mottog Boström så den 10 juli 1891 utnämning till statsminister.

Den öfverraskningen var icke den enda, som den nye statsministern beredde. Den största blef, att just den ministär, som leddes af tullstridens märkesman, i verkligheten blef en försoningsministär, den Bildtska icke lyckats realisera. Den Boströmska *rikspolitik* inleddes. Carl Herslows kallande till talman och regeringspropositionen om spanmålstullarnes nedsättning till hälften vid 1902 års lagtima riksdag bilda härtill de inledande stegen, hvarefter sedan

Foto. Florman, Stoenorm. ERIK GUSTAF BOSTRÖM. †. Kliché: Bengt Sjöfversparv. Helsidesporträtt återfinnas vid föregående tillfällen i H. 8. D.

följde de politiska schackdrag, som medförde afvecklingen vid 1892 års urtima riksdag af 1873 års olyckliga kompromiss mellan härordnings- och grundskattefrågorna, en afveckling, hvilken på grund af den nye krigsministerns auktoritet framstod som, ehuru den icke var en lösning af den brännande försvarsfrågan, men som först gaf ministärchefen en rätt prestige ute i landet. Därefter de nya schackdrag, som ledde till landtmannapartiernas återförening och därmed till skapandet af en fast regeringsvänlig majoritet i Andra kammaren, hvarigenom Boström frigjordes från ett alltför tryckande beroende af majoriteten i den Första. Nu — från 1895 — hade Boström nått höjdpunkten af erkänd maktställning. Sveriges rike liknade nu ett af dessa kommunalsamhällen, hvarpå man ej sällan i bygderna ser prof, i hvilka partistriderna slockna kring den erkände "kommunalkungen", som kanske ej af alla älskas, men hvars oegennyttiga och omtanka om det allmännas bästa samt förmåga att det rätt fatta utan personliga eller parti-bihänsyn äro så allmänt erkända, att alla böja sig inför honom. Nu inkallas frihandlare omväxlande med protektionister i ministären på grund af personlig duglighet allenast; nu genomdrifves Ofotenbanan i rikets intresse, utan hänsyn till, om äfven partivännerns enskilda intressen därpå skulle såras: nu drifves trots meningsfränders knot den af samtidigt fasthet och försonlighet präglade politik mot Norge, som den gången, om också endast för stunden, frälste unionen. När Lunds universitet 1900 samtidigt skänkte Boström och Hagerup den filosofiska lagern, låg däri en

symbol af hvad man af de männen hoppades bland dem, som i högre grad än andra i skandinavisk enighet och försvarskraft sågo de nordiska folkens framtid.

Samma år afgick Boström. Hans hälsa var redan då icke sådan den borde vara. Härtill kom, att en ny försvarsreform visade sig erforderlig; medgaranten för urtimavärket ansågs väl icke och ansåg nog icke håller sig själf vara rätt mannen att genomföra den. Och här hade Boström sitt stora, men kanske också enda rent *ideala* intresse: var det manne icke hans intresse för försvaret, som hindrat honom att sluta sig till det i detta hänseende måttet enligt hans mening icke fyllande ursprungliga landtmannapartiet? Hans ena yttrande under 1901 års värnpliktsriksdag var ock, så vidt vi erinra oss, det, hvori han anmälde sin reservation mot den landtmannapartistiska kompromiss, hvarigenom han väl fruktade, att k. m:ts härordningsförslag äfven denna gång skulle i pröfningsens stund visa sig icke hålla måttet

Boströms senaste regeringsperiod, inledd med öfvertagandet af en politisk uppgift, rösträtsfrågans lösning, till hvilken han gick utan kärlek och som han väl därför aldrig bort öfvertaga, och avslutad med den tragiska slutkatastrof, hvilken, kanske i sig själf oundviklig, i alla händelser Boströms statsmannabegåfning på grund af dess ofvan antydda naturliga begränsning saknade förmåga att förebygga, är ännu i för friskt minne att tarfva vidlyftigare erinran. Äfven nu skänkte honom de svenska universiteten en hyllningsgård vid afgäendet: det redan 1898 erbjudna kansläriatet erbjöds honom ånyo och mottogs nu. I denna ställning stod Boström alltjämt vid tronens fot som svensk odlings målsman.

Omdömet om Boströms lifsgärning skall måhända af historien i andra stycken tecknas annorlunda; ett samtida omdöme skall hon icke jäfva: han var en fosterlandsälskande man och en oegennyttig man, som icke sparade några sina krafter för hvad enligt hans öfvertygelse var ägnadt att lända till Sveriges väl.

Sigurd Hansson.

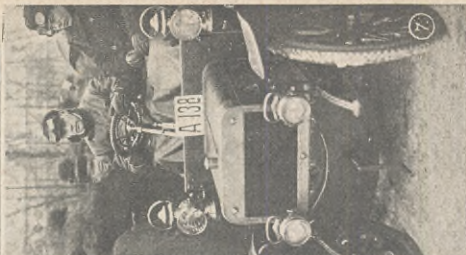
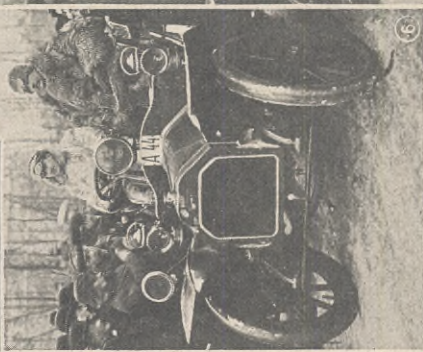
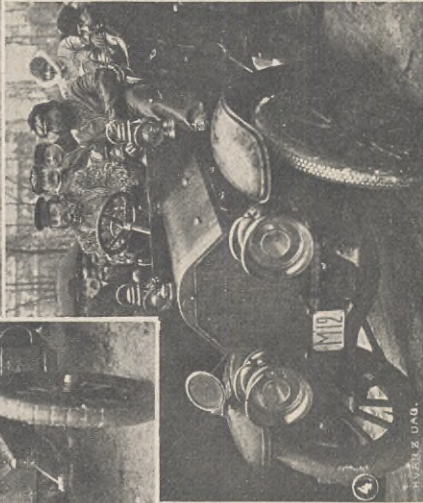
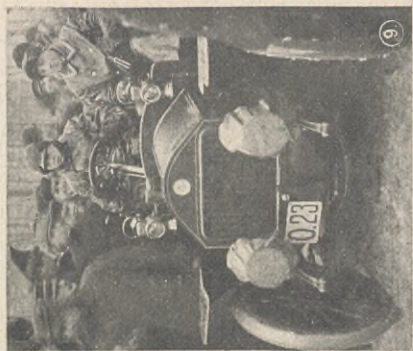
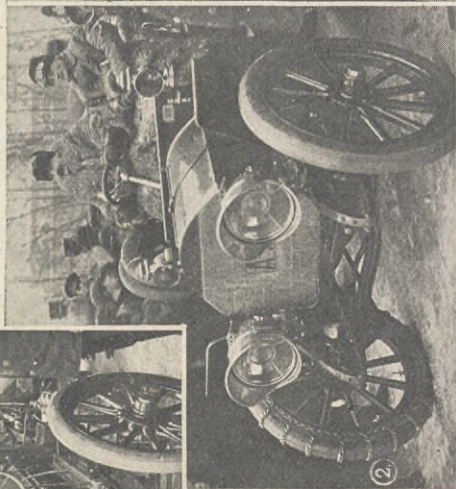
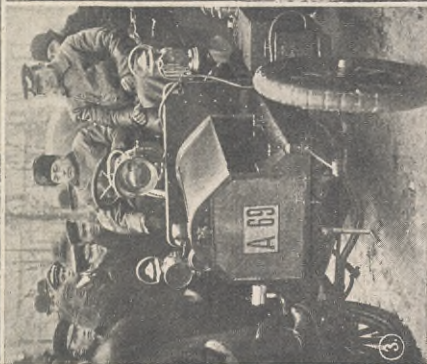
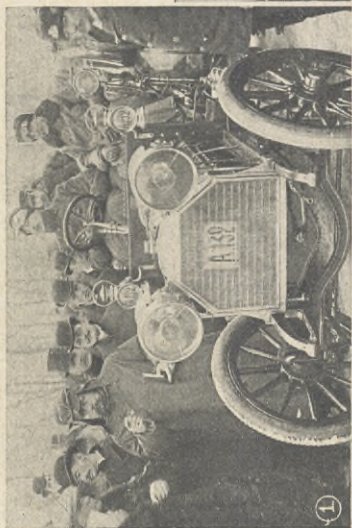
F. STATSMINISTERN I SITT ARBETSNUM, OCH PÅ VÄG TILL RIKSDAGEN.

AUTOMOBILTÄFLAN STOCKHOLM—GÖTEBORG.

ETT »ELDPROF» I IS OCH SNÖ.

I ännu svårare väglag, och under för såväl maskiner som passagerare ännu mera pröfvande förhållanden än vid ett föregående tillfälle, har ännu en stor automobiltäflan mellan Sveriges största städer ägt rum. Det förmåmsta utsatta priset, »Vinterpokal», eröfrades af dir. Salmson. »Göteborgspokalen» för mindre maskiner kunde icke utdelas, då den föreskrifna maximivinden öfverskridits. Af tolf startande utgingo efter längre eller kortare deltagande fem. De först framkomna voro Fiat (2), Horch (1) och Motobloc (5).

1. HORCH, för. Brichner, 2:a pr. FIAI, för. Salmson, 1:a pris.
2. STAR, förare Bagge
3. SCANIA, förare Svenson.
4. MOTOBLOC, Skerberg, 3:de pr.
5. COTTREAU, för. Åkerman.
6. LINDSA, för. Castengren.
7. DARRACQ, för. Heriz.
8. DARRACQ, för. Röhss.

11 8 Da STOCKHOLMSPATRIARER. STARTANDE I DEN MED ALLMÄNT INTRESSE FÖLJDA AUTOMOBILTÄFLINGEN STOCKHOLM—GÖTEBORG 20—22 FEBR. (Klick i. Rm. A. B. Ringt Sifferspåret 50m—Oby)

Efter fotografi.

AUTOMOBILTÄFLINGEN STOCKHOLM—GÖTEBORG: SCANIA I SNÖ. Klubb - Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Stålm—Obg

Denna automobil var under resan utsatt för ett allvarsamt missöde. Vid toltiden på natten strax före passerandet af Kullings-Sköfde kyrka mellan Skara och Alingsås styrde plötsligt den tunga maskinen med stark fart ned i ett djupt dike, där den välte och kastade de fem passagerarne huller om buller. Kon-

trollanten och en åtföljande mekaniker erhöilo slag i hufvudet vid fallet, under det de öfriga som genom ett underverk undsluppo det farliga äfventyret. Hade maskinen kastats endast en fot längre bort, hade den stora stenmuren kring kyrkogården säkert kräft flera offer.

NORDISKA SPELEN I FALUN.

Foto. Wiklund, Falun.

FÄLTSKJUTNING PÅ SKIDOR.

Enligt löfte i förra veckans nummer meddela vi här ett par karaktäristiska bilder från Nordiska spelen i Falun 21—25 febr. Det blef ståtliga idrottsdagar. 800 deltagare hade infunnit sig och vädret var i det stora hela gynnsamt. Hufvudnumren voro budkafleöppning, backlöpning och fältskjutning på skidor, samt skridskotälling. En sportutställning var samtidigt anordnad.

I SKIDBACKEN.

Klubb - Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Stålm—Obg

FRAMSTÅENDE SVENSK VIOLINIST.

Foto. Jonason. Öbg.

JULIUS RUTHSTRÖM.

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

Den sedan ett par år i Berlin mycket uppburne, men i sitt fädernesland hittills så godt som okände svenske violinisten *Julius Ruthström* medverkade den 20 febr. vid Göteborgs Orkesterförenings sed-

vanliga onsdagskonsert och vann en lika betydande, som välförtjänt framgång. Hans skicklighet på sitt instrument är betydande, och hans konstnärliga temperament är en sällsynthet.

R. föddes den 31 dec. 1877 i Sundsvall, men kom redan vid 3 års ålder till Stockholm. I hufvudstaden växte han sedan upp och här fick han, vid Akademien, sin första utbildning. Bland hans lärare här märkes särskildt prof. Johan Lindberg, till hvars utmärkta pedagogiska förmåga han känner sig stå i stor tacksamhetsskuld.

Efter fem års studier var han julen 1899 färdig med akademien. Han ställde då kosan till Tyskland och var under ett halfår Burmesters lärjunge. Hösten samma år antogs han som elev af den berömda prof. Joachim och studerade för honom i två års tid. Joachim fäste sig snart särskildt vid den begåfvade svensken, och har i årtal låtit R. bo som gäst i sitt hus.

Ruthströms framgångar i den tyska hufvudstaden förklaras utom af hans eminenta egenskaper som violinist äfven däraf, att han var den som först presenterade Max Reger, kanske den märkligaste af Tysklands yngre kompositörer, i Berlin. Reger var i Sydtykland känd och uppbur, men ännu en främling för Preussarne, när Ruthström i ett lyckligt ögonblick kom att bläddra igenom hans kompositioner i musikhandeln. Hans egen och komponistens framgång voro båda lika afgjorda.

Utom i Berlin har Ruthström gifvit själfständiga konserter i Dortmund, Frankfurt a/M och annorstädes. Han låter sig alltid angeläget vara att på sina program ha en afdelning af svenska kompositioner.

Efter sex års bortvaro har han nu fått tillfälle att spela i Sverige. Samma dag som detta går i präss har han en egen konsert i Göteborg, och under den närmaste framtiden kommer han att ånyo låta höra sig både i denna stad och i Stockholm.

FÖR BLINDVÄSENDET I SVERIGE.

Fyrtio år fyllde den 20 februari ordföranden i De blindas förening i Stockholm redaktören Alrik Lundberg, hvilken själf vid 12 års ålder förlorade synen, därigenom att han under lek fick en tennsoldat kastad in i det ena ögat. Den olyckliga följden häraf blef, att han miste synen å båda ögonen.

L. har med outtröttligt nit egnat sig åt det vackra verket att bistå de blinda i landet. 1897 blef han redaktör i "De blindas veckoblad", som börjat utgifvas två år förut och numera genom allmänt anslag kommer alla blinda i Sverige till handa.

I De blindas förening kom L. snart att intaga en central ställning. Han började med utgångspunkt från denna de blindas egen organisation en insamling som åstadkommit storartade resultat. År 1896 hade De blindas förening en kassa af 900 kr. sjukkasemedel. Nu uppgår sjukkasemedel till 122,000 kr. och öfriga medel till 90,000 kr. Dessutom har före-

Foto. Wiklund, Stkholm.

ALRIK LUNDBERG.

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

ningen årligen utbetalat omkring 10,000 kr. till understöd, material- och verktygshjälp, verkstäder o. s. v. ått medellösa blinda, hvarigenom hundratals blinda satts i tillfälle att själfva försörja sig.

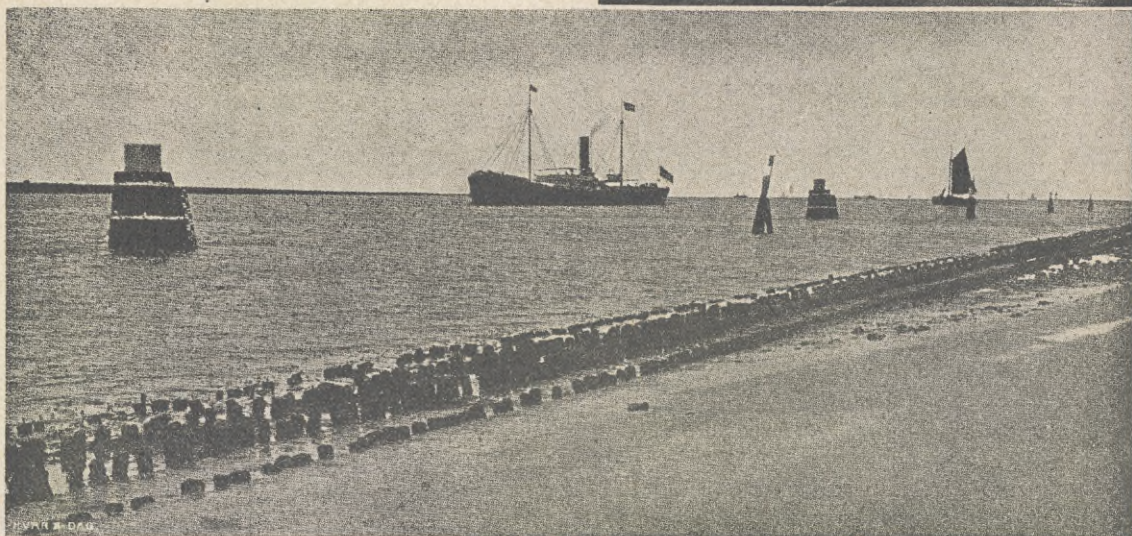
L. blef 1902 ordf. i De blindas förening. Han är vidare af k. m:t utsedd suppleant i direktionen för k. blindinstitutet i Tomtebodas styrelsemedlem i Föreningen för blindskrift — hvars bibliotek nu räknar omkring 3000 volymer —, Handverkskolan för blinda kvinnor i Stockholm, Arbetshemmet för blinda kvinnor i Nynäs samt medlem i Föreningen för arbetshemmet för blinda. L. var Sveriges officiella representant vid det tyska blindväsendets hundraårsjubileum i Berlin i fjol. För öfrigt har han aktivt deltagit i ett flertal kongresser och möten i in- och utlandet såsom nordiska abnormmötet i Stockholm 1903, samt blindkonferenser i Bryssel, Köpenhamn, Edinburg o. s. v.

SJÖOLYCKAN VID HOLLÄNDSKA KUSTEN.

»BERLIN», DEN FÖROLYCKADE ÅNGAREN.

FYREN Å DEN VÅGBRYTARE, UTANFÖR HVLKEN »BERLIN» SJÖNK.
INLOPPET TILL HOEK VAN HOLLAND: NORRA PIREN, MOT HVLKEN »BERLIN» KROSSADES.

Kinck & Hengt Silfverparre.

Under en rasande snöstorm strandade strax efter kl. 5 f. m. den 21 febr. ångaren "Berlin" vid inloppet till Hoek van Holland. Ångaren trafikerade den äfven ofta af svenskar anlidade traden Harwich—Hoek och tillhörde det engelska Great Esternbolaget. Styrinrättningen förmodas ha kommit i olag, ångaren blef nämligen ögonblicket innan den skulle varit utom fara plötsligt redlös och krossades mot stenpiren. Halfannat hundratal personer, bland dem ett par svenskar, omkommo. Blott ett fåtal lyckades man efter hjältemodiga ansträngningar att rädda.

De räddade, af hvilka de flästa ha haft ett och ett halft dygns favor att utstå, ha lämnat de mest upp-

skakande skildringar. Af det klufna skeppet gick främre hälften ganska snart till botten och med det flertalet af de ombordvarande. De öfriga, i de flästa fall nästan oklädda, trängde sig så godt de kunde ihop i röksalongen, men funno blott ofullständigt skydd mot kylan och de väldiga störsjöarne. Många dogo af köld och utmattning.

På den plats, där "Berlin" sjönk, ha i forna tider tusentals skepp gått under. En så upprörande olycka, som den nu inträffade hade man med en ångare af "Berlins" förstklassiga typ, och Hoeks modärna fyr- och vågbrytaresystem, dock icke kunnat drömma om ens i den svåraste väststorm.

DEN FRUKTANSVÄRDA KATASTROFEN UTANFÖR HOEK VAN HOLLAND.

TVÅ SVENSKAR OMKOMNA.

Efter fotografien
 OPERASÄNGAREN OTTO WENNBERG,
 GÖTEBORG, MED FRU (den senare räddad).

1. MAN SÖKER VID VÅGBRYTAREN EFTER FÖROLYCKADE OCH SKEPPSPÖST.
2. DET HJÄLTEMODIGA RÄDDNINGSMANSKAPET, SOM MED SANNSKYLDIGT DÖDSFÖRÅKT FULLBÖRDADE SITT SVÅRA UND-SÄTTNINGSVÄRK.

3. PRINS HEINRICH AF NEDERLÄNDERNA GÅR OMBORD PÅ EN KOLBARK DÄR RÄDDAREN AF DE TRE SISTA ÖFVERLEFVANDE KVINNORNA Å VRAKET FÅR MOTTAGA HANS TACK.
4. DE FÖROLYCKADE TRANSPORTERAS TILL BÅRHUSET PÅ VÅGBRYTARENS SPÅRTRALLOR.

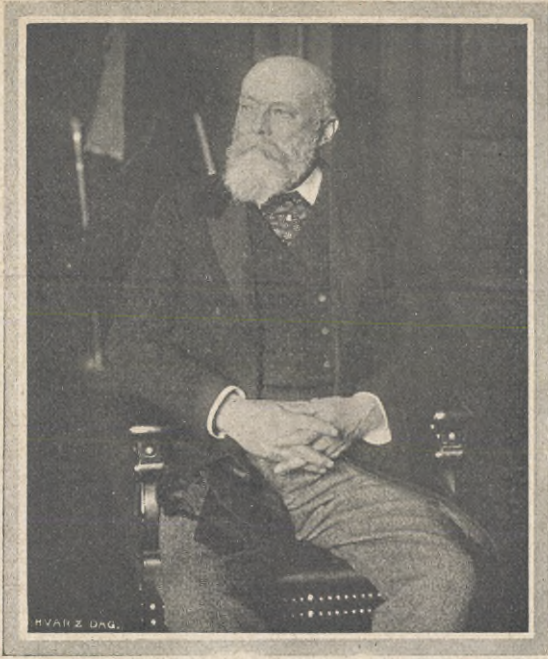

Efter fotografien
 KAPTEN KARL J. ROSENQVIST,
 LANDSKRONA.

5. DEN ENGELSKA KAPTENEN, PARKESON, SOM FÖRST RÄDDADES.
6. LIKET AF EN FEMÅRIG GOSSE BÄRGAS. T. V. BÅRSKJULET.

EFTER FOTOGRAFIER.

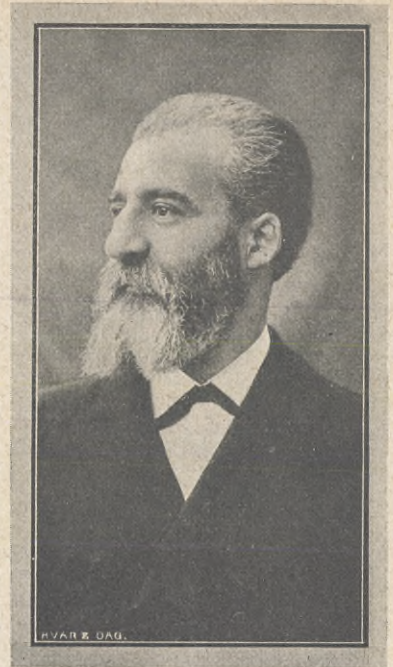

Öfver fotografen

Kiloché - Bengt Sjögrensparré.

GRAF UDO ZU STOLBERG-WERNIGERODE,
den nyöppnade tyska riksdagens president.

Henri Moissan var född i Paris 1852. Efter att ha blifvit "docteur ès sciences" 1885 blef han 1886 professor i toxicologi vid Ecole de Pharmacie samt därefter professor i kemi vid Sorbonne. Han blef medlem af franska vetenskapsakademien 1891. Moissan var otvifvelaktigt den, som mest af alla på senaste tiden verkande kemister fört den oorganiska kemien framåt.

HENRI MOISSAN † den 21 febr. i Paris till följd af undergången operation. *Senaste årets Nobelpristagare i kemi.* Jfr. vår Pariserkorrespondents intervju med den världsberömda kemikern i H. S. D. VIII:10.

H. S. D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF

ENSKILDA JÄRNVÄGARNES UNDERHANDLINGSKOMMITTÉ SAMMANTRÄDER DEN 12 FEBR.

1. Förste aktuarien dr H. Elmquist, ordförande. 2. Notarien G. Kihlmark, sekreterare. Till höger, *Järnvägsförvaltningarnas representanter*: Högfråtsrådet A. Borgström, Dr I. Hallberg, Kapten O Wallenberg, Disponenten R. F. Berg, Prof. A. Wijkander, Kapten W. Bäckström och Trafikchefen J. Jönsson. *Järnvägsmannaförbundets representanter* (räknadt t. v. från ordf.): Verkstadsarbet. A. Ferm, Förbundskassören K. Carlbohm, Förtroendemannen A. P. Wiberg, Konduktören J. Sahlén och Förbundssekreteraren C. Winberg. (Från förbundets sida voro stationskarlen E. Eriksson och förrådsvakten S. Wigge frånvarande vid detta sammanträde).

Svenska Järnvägarnas arbetsgifvareförening, till hvilken de allra flesta af rikets närmare 150 enskilda järnvägar höra, hade förliden höst hos Svenska Järnvägsmannaförbundet, som i sig innefattar inemot 30,000 af den underordnade järnvägspersonalen vid såväl Statens järnvägar som vid privatbanorna, gjort framställning om inledande af underhandlingar i syfte att ernå tillfredsställande uppgörelse, om att alla förekommande tvistigheter mellan enskilda förvaltningar och deras personal måtte kunna lösas på fredlig väg. Järnvägsmannaförbundet biträdde denna framställning, hvarefter å ömse sidor utsågos underhandlingskom-

mittérad. Enligt hvad försports, hafva kommittéradet enhälligt beslutat föreslå de resp. hufvudorganisationerna att godkänna ett af kommittén utarbetadt förslag till aftal rörande förhandlingsordning, innefattande fullständiga garantier mot trafikinställelse. Den nu inslagna vägen anses nog numera allmänt vara den riktiga för åstadkommande af ett rättsförhållande mellan arbetsgifvare och arbetare. Säkerligen kommer detta kommittéradets arbete att blifva i viss mån grundläggande för det framtida ordnandet af arbetsförhållandena ej blott vid järnvägarna utan äfven å andra områden.

Kiloché - Kon. A.-B. Bengt Sjögrensparré Stålm.-Öhg.

STIFTELSEKONGRESSEN I STOCKHOLM DEN 18 FEBRUARI. I kongressen deltog kaptener och styrmän från hela landet. Å vår grupp bild synas stående längst bakom: Herrar Forsling, Johansson, Linton, Ohlin, Carlander, Hilding, Norin; raden närmast framför: Herrar Enström, Wallin, Hanson, Grauers, Holm af Klinteberg, Lord, Larson, Willborg, Ekelund; sittande: Herrar Ohlson, Wittboldt, Lysander, Bråkenhjelm, Holmström, Janson, Hagelqvist, Söderström.

Foto. Hartman, Gbg. × N. R. F.-VETERANERNA.

Af en del f. d. medlemmar af den ansedda och ärekrönta *Nordiska roddföreningen i Zürich* har för en tid sedan utfärdats inbjudan till bildande af en "Alter-Herrn-verband" för att stödja föreningen i Zürich. Nyligen sammanträdde i Göteborg ett 30-tal fornamälemmar af Züricherföreningen under direktör J. Sigfrid Edströms (X) i Västerås ordförandeskap till en "Bierabend", hvarvid beslöts bildandet af en förening under namn af "N. R. F.-veteranerna" med ofvan nämnda syfte. Bland de närvarande märktes äfven forna danska medlemmte samt personer, numera bostatta i London, Rotterdam och Berlin.

En utställning hade anordnats af de pris, som af roddföreningen eröfrats, uppgående till 52 pokaler, flere hederspris och flaggpris.

PRISUTSTÄLLNINGEN. PRISEN.

TSCHERNIAK-KATASTROFEN.

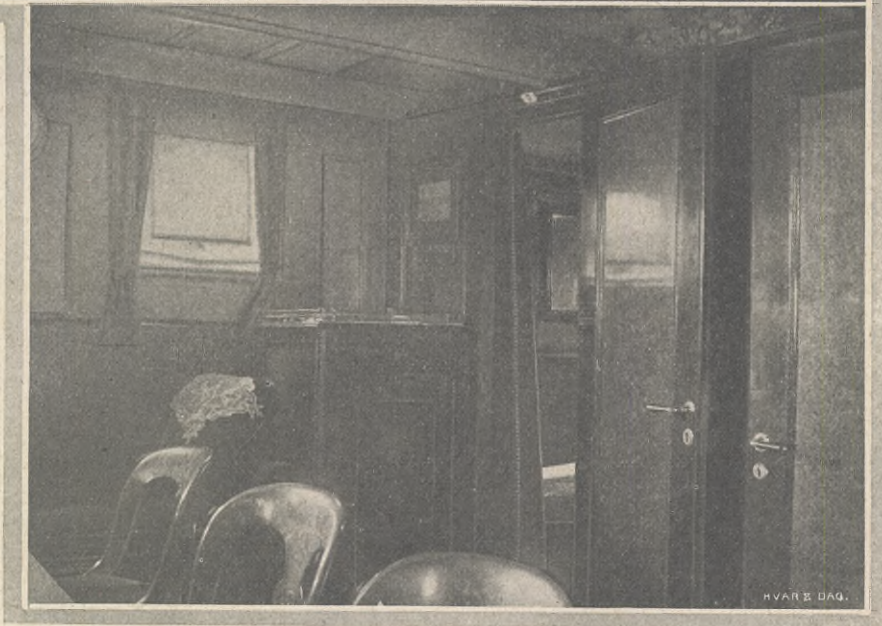

Foto. Clason, Gbg.
SALONGEN Å »OLOF WIJK«, ÅNGAREN, OMBORD Å HVILKEN SISTA AKTEN I TSCHERNIAK-DRAMAT UTSPELADES.
I. TSCHERNIAKS HYTT.

II. DEN PLATS I SALONGEN DÄR FRANS-MANNEN REGNÈRE LÅG.

Det påstås, att han, genom att räcka ut armen, från denna plats skulle kunnat placera ett föremål i Tscherniaks hytt.
TILL HÖGER STÅR KAPTEN WULFF, HVILKEN VID KATASTROFENS INTRÄFFANDE TILLFÄLLIGT VIS FÖRDE BEFÅLET Å »OLOF WIJK«.

Nedre bilden:
FÖRSTORAD DETALJ AF OFVANSTÅENDE FOTOGRAFI MED TSCHERNIAKS HYTT.

Kitchell: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Sklm.—Gbg.

Tscherniakdramats epilog är utspelad. På Kielerkyrkogården utanför Antwerpen jordsattes måndagen den 18 februari hans kista. I bårhuset, bakom hvars silfverstänkta draperier de öfriga förolyckade hvilade på sina smala bäddar, bragtes i närvaro af närmaste anförvanter, belgiska riksdagsmän, lärde och representanter för olika socialistiska och revolutionära organisationer afsedda hälsningar till den döde, som sedan följdes till grafven af hälften af Antwerpens arbetare. Ännu när detta skrifves är intet bekant om resultatet af den ingående undersökningen om

dödsorsaken. Så mycket har dock blifvit till fullo klart, att denna icke står i samband med tändsticks-lasten ombord å ångaren. Vi meddela här ofvan en del interiörer från ångaren »Olof Wijk«, med hvilken Tscherniak följde som passagerare till Antwerpen; sålunda synes den hytt han begagnade liksom den plats i salongen där den franske köksmästaren låg, och från hvilken det påstås att han skulle kunna liggande och obemärkt genom att sträcka ut armen placera något föremål i Tscherniaks hytt — ett påstående som vår fotografi synes vederlägga.

ETT MINNE.

FÖR HVAR 8 DAG AF STEN.

Häradshöfdingen sitter i sin länstol med toddybrickan framför sig. Det är skumt i rummet, endast då och då flammnar det till bland bränderna i kakelugnen en liten skygg, blå låga, som strax åter slocknar. Skenet faller matt på häradshöfdingens kala nacke och glider liksom tvekande öfver hans ansikte. Det är ett ansikte, som trots de femtio åren ännu skulle kunna

kallas vackert, om ej det skarpa draget vid munnen funnes, något på en gång cyniskt och bittert.

Han stirrar in i brasan, stirrar på glöden, som falna allt mer och mer. Så ja, där föll det ståtliga palatset samman med ett sakta prassel, snart skulle allt ligga i en enda grå hög. Är det inte alldeles så med hans eget lif? Det har haft många sådana där slott, som

skimrat en stund, men alla ha de fallit samman. Han börjar bli gammal nu; snart skall han bli till en sådan där ful, grå hög. — Har han någonsin mött något äkta och bestående, har inte allt varit endast sken? Han ser tillbaka på sitt lifs händelser. Hans barndom — nåja, nog hade den varit full af sprakande lif, men inte hade den gifvit honom några minnen att gönna på. Han hade allt för snart lärt sig se hvad de gingo för, både far, som endast tänkte på sina pängar, och mor, som lefde för sina kläder och sin kurtis — han kunde tydligt se henne framför sig med den kisande blicken under de mjuka ögonfransarna. Och systrarna! De voro mors barn allesammans, de lärde honom än tydligare se hur allt är oäkta, från den skära rodnajen på kinden, till de vackra och djupa känslorna. — Så hade han gått ut i världen med en färdigbildad uppfattning af lifvet och människorna. Han har lefvat friskt om, pröfvat allt — och funnit sin uppfattning hålla streck. Nu står han här så tröstlöst fattig. Något sant och djupt finnes ej. Allt har varit ytlighet och sken.

Allt! Måste han ej tveka att uttala det ordet? Det finns en punkt, en enda, där han ej känner sig så cemsotsägligt säker. Det är underligt hur envist det minnet dyker upp för honom som något lefvande och verkligt bland allt det overkliga — Den rullas upp för honom igenom, den gamla synen, som han sett så många gånger förr, de kon ma öfver honom igen, alla de gamla frågorna —

Domkyrkans torn afteckna sig skarpt mot den molnfria sommarhimmelen. Skiffertaket glänser i solen, och däruppe spatsera några dufvor och kräma sig, så att halsens metallglans ständigt skiftar färg. Ingen lefvande varelse synes till på torget.

DET ENDA VERKLIGA PORTRÄTT AF TSCHERNIAK. TAGET I GRENOBLFS LABORATORIUM UNDER HANS STUDIER FÖR DOKTORSGRADEN.

Endast genom tillmötesgående af den afidnes släktingar har det lyckats vår Pariskorrespondent att erhålla denna bild, den absolut enda autentiska, som finnes. Särskildt påpeka vi, att det af Le Matin och därifrån på andra håll publicerade porträttet är falskt. Le Matins Tscherniak är i själva verket den polske socialisten Varynsky, "klippt" med vanlig smartness ur Tribune Russe. Af Tscherniak i lifvet finns blott ett porträtt och H. S. D. är ensam om att återgifva det. Åfven af Tscherniak som död föreligger ett porträtt liksom en bild från begrafningen å vår redaktion men återgifva vi intet af dem.

Då vi icke våga förutsätta att man nu mer än annars skall respektera vårt förbud om teckning eller klichering efter våra bilder, begagna vi tillfället att uttryckligen anhålla att ursprungskällan vid "Län" angifves.

Köter fotograf.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjögrenparre Ståhl—Öbg.

NOBELPRISTAGAREN CARDUCCIS LIKBEGÄNGELSE I BOLOGNA DEN 18 FEBRUARI: Bakom likvagnen går greven af Turin, (det kungliga husets representant), ministern Ruda och deputeradekammarens president Marcora.

Han står vid slutet af S:t Annæ gränd och stirrar på de hvita gatsstenarna, så att ögonen svida. Skall han våga sig ut i solgasset? Aldrig har han känt något så intensivt som denna sol. Det är, som om den dödat hvarje skymt af lif i den lilla småstaden. Och här skulle han vara i tre långa månader, sitta öfver sina böcker i ett kvast arbetsrum eller vandra på dessa öde gator.

Då hör han plötsligt sitt namn ropas. Öfverraskad vänder han sig om. Nej se, hans student kamrat Hedenstolpe! Det var ju alltid ett afbrott i enförmighet.

— Se goddag, gamle gosse! ropar den nykomne muntert. Hur har du kommit neddimpande i denna vrå af världen? De skaka hand. Då ser han något ljusblått skymta fram bredvid kamraten. Aha, en ung flicka!

— Min syster, notarien von Behr. Och han ser in i ett barnsligt litet ansikte med späda drag, omgifvet af en gloria af ljus, burrigt hår, och möter blicken ur ett par blå madonnaögon. Verkligen riktigt söt, den lilla, tänker han. Här kanske man kunde få tillfälle till en liten förströelse — De blå ögonen voro vackra. Och han känner sig riktigt uppfriskad och vandrar med hurtigt mod öfver det solheta torget, sedan den ljusblå sommarmarklädningen försvunnit i sin portgång.

Det låg glittrande dagg på hvarje grässtrå, och doften af liljekonvalje kändes berusande stark. Hon var hvitklädd den dagen, och han hade aldrig sett henne så tjugande ung och daggfrisk. Det var då, som han ej kunde låta bli att hviska till henne, att hon själf var som den hvita, doftande blomman hon fäst vid sitt bröst. Och så ville han också fästa henne, bära henne tätt invid sitt hjärta. Hon såg på honom med sina stora, öppna ögon, dessa ögon, som så länge afhållit honom från att börja den lilla oskyl-

diga sommarleken. Så for en skär rodnad öfver hennes ansikte, och hon räckte honom stilla sin hand. Han tog den och förde den till sina läppar.

— Du min älskade, sade hon. Och det tycktes honom nästan i den stunden, att hon menade hvad hon sade. Hon spelade sina kort så väl, den lilla. Man funderade nästan på, om det kunde vara natur emellanåt — Det var underligt, men han måste stundom riktigt anstränga sig för att komma ihåg att allt endast var lek.

Det var, som om det kommit något nytt öfver henne, sedan den där morgonen i skogen, det var en glans i hennes ögon, en stilla mjukhet i hennes rörelser. Och dock vågade han knappt kyssa hennes läppar eller lägga sin arm om hennes smärta lif. Gjorde han det, så skedde det med en viss varsam ömhet, alldeles främmande för hans natur. Det var något oförklarligt, som höll honom tillbaka, men detta något förlänade ett visst behag åt deras samvaro.

Hon hade också börjat att tala med honom om så mycket. Han fick höra en mängd små flickdrömmar om att gå som en fridens ängel till de sjuka, att ta sig an små värnlösa barn och hjälpa de fattiga. Detta var ju ett så gammaldags och omodärnt sätt att framhålla sin kvinnlighet, men det lät så näpet fån hennes lilla mun. Och de mjuka läpparna voro så allvarligt trovärdiga, att han till sist ej kunde låta bli att le. Men då afbröt hon sig.

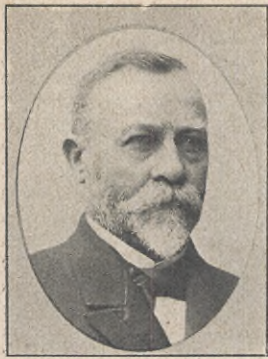
— Du hör ju inte på mig, du bara ser på mig, sade hon förebrående. Och så teg hon en lång stund, och han måste försäkra henne, att han visst hört på och anstränga sig på allt sätt för att få henne glad igen.

Det var en mörk höstkval, då han gick att säga henne farväl — för alltid. De gamla lyktorna lyste så underligt matt genom det tätta rågniset. Men hennes ögon blänkade klarare än någonsin. Aldrig

(Forts. å sid. 552.)

VECKANS PORTRÄTTGALLERI.

A. H. KLINT.

65 år fyllde d. 23 febr. adjunkten vid Realläroverket i Sthlm dr Axel Henrik Klint. Stud.-ex. 61, fil. dr 69, lektor 79, v. lekt i Gälle 67-69, lär. vid Sthlms gymn 69-78, som hufvud. i eng. vid H. Läroinnesem. 72-73, vid Lyceum 70-74, grundat o. ledt Rep. kurs. till stud.-ex. 73-89. Från trycket utgivit åtsk. skrifter.

G. J. LINDBERG.

Läraren i violinspel i musikkonservatoriet, konsertmästaren vid k. Operan i Stockholm, Carl Johan Lindberg fyllde d. 8 mars 70 år. Led. af Musikaliska Akademien sedan 76.

E. JÄDERIN.

Lektor Edvard Jäderin i Stockholm fyllde den 5 mars 55 år. Stud.-ex. 69, lektor vid Tekn. högskolan 78, amanuens vid Sthlms observatorium 70-71, bitr. astronom 75-78, chef för gradmätningsex. till Spetsbergen 98, 99, 1900, m. m.

P. L. H. A. THAM.

Öfverstelöjtn Alexander Tham i Eksjö fyllde den 7 mars 50 år. Stud.-ex. 74, u. löjtn. vid Vestgötadals regte 75, major 01, öfverstelöjtn. vid Kalmar regte 04.

C. A. WESTER.

Öfverste Carl Axel Wester fyllde den 14 mars 60 år. Underlöjtn. vid Vestgöta regte 69, major därstädes 95, öfverstelöjtn. 98, afsked 03, öfverste i armén 03, afsked ur armén 06. Öfverkontrollör från 04, ordf. i styr. för Sköfde sparbank 90-05, led. af Sköfde stadsfullmäktige 90-02.

F. W. PALMGREN.

60 år fyllde den 24 febr. borgmästare Wilhelm Palmgren i Jönköping. Stud.-ex. 66, v. häradsb. 74, borgmästare i Jönköping sedan 86. Landstingsman sedan 88, ordf. i Jönk. l. landsting 05, ordf. i styr. för Jönk. Handelsbank sedan 95, led. i styr. för Allm. Brand sedan 05, ordf. i Hälsovårdsnämnden 86-92.

E. M. HÖGLUND.

Disponenten Elam Höglund i Gälle fyllde d. 21 febr. 55 år. Disponent och verkst. dir. för Gälle Manufaktur A. B. Strömsbro, sedan 83. Led. af stadsfullmäktige i Gälle sedan 88, v. ordf. i Gälle Fattigvårdsstyr. sedan 1900, ordf. i Riksbankens afdelningskontor i Gälle sedan 98, v. ord. i Gälle sparbank sedan 03.

E. OLDENBURG.

Verkställande direktören för A.-B. Centraltryckeriet i Stockholm Erik Oldenburg, fyllde den 23 febr. 40 år. O. intager en framskjuten plats bland boktryckeriets yrkesmän.

A. F. SANDSTRÖM. †

Äldermannen inom gelb. gjutarefacket Adolf Fredrik Sandström afled den 15 febr. i Hjo, 80 år gammal. Led. i fattigvårdsstyr. 68-74. Kommunalman. — Studerade silt handverk i Danmark och Tyskland under 40-talet.

A. V. LUNDBERG. †

Arkitekten och civilingenjören August Valdemar Lundberg afled i Lund den 17 febr. Född 36, stadsbyggm. i Falun 62, länsarkitekt på Göttr. 65, förvaltare vid Cementfabr. i Lomma 72, afsked 96. Stiftat Dalarnes forminnesfören. och sekr. där 62-64 Kommunalordf. i Lomma 79-87, Ordf. i Lomma Sparbank 82-96.

A. O. ANDERSSON. †

Den 23 febr. afled i Göteborg f. turkiske konsuln, grosshandlaren Axel Olof Andersson, grundare och delägare i firman Andersson & Lindberg i Göteborg och Stockholm. Född 44.

A. F. K. FOCK. †

Den 18 febr. afled i Stockholm öfverstelöjtnanten frih. Adolf Fock. Född 51, underlöjtn. vid fortifikation 72, öfverstelöjtn. där-tådes 06. Tjänstgjorde 84-90 som andre lärare i befästningskonst och 90-93 som förste lärare i krigsbyggnadskonst vid krigsskolan. Sedan 01 chef för Krigsskolan.

Efter fotografi

KILB: Hvar 8 Dag

TILL UNDERRÄTTELSEN OM PRINCESSAN CLEMENTINES AF KOBURG DÖD. Prinsessan Clementine (1), prins Ferdinand af Bulgarien, hennes son (2), hertiginnan af Vendôme, niece till konungen af Belgien (3), grefven af Chevilley, prinsessans sekr. (4).

Prinsessan Clementine var vid sin död nära 90 år gammal och dotter till sedermera konung Ludvig Philip af Frankrike. Hon förmäldes 1843 med prins August af Sachsen-Koburg-Gotha och blef änka 1881.

hade han sett henne sådan som denna kväll. Hon visste, att han skulle resa följande dag — det var väl nu ett sista anlopp, försökte han tänka. Hon tyckte hvarken märka mörkret eller ragnet, där hon gick med en rodnad på kinderna och en underlig glans i ögonen. Det blef hon m plötsligt så svårt att säga det han skulle, han, som annars brukade med en sådan säkerhet dra sig ur spelet. För första gången i sitt lif erfor han leda vid hvad han brukade kalla "en liten oskyldig flirt". Hvarför skulle han egentligen någonsin ha börjat med denna komedi? Och på en gång kom det öfver honom en dof vred mot herne, som gick där liksom väntande vid hans sida, och den vreden löste hans tunga.

— Ja, nu skola vi skiljas snart, liten, sade han, så lungt han kunde. Hon såg upp på honom med ett spändt uttryck. Tack för i sommar, du lilla doftande liljekonvalje. Ja, du förstår väl, att sagan måste vara slut nu, liljekonvaljernas tid är förbi.

— Slut, kom det tonlöst från hennes läppar. Han vågade ej se på henne, utan fortsatta bråskande med bortvänd blick.

— Du förstår, det har småningom blifvit mig klart,

att, att — — Han stannade och sökte efter orden, det var som om det stockat sig i halsen — hvad det kunde vara för underlig sentimentalitet. Så föll hans blick på henne. Hennes ansikte lyste så hvitt emot honom genom dunklet, och det var som om den spåda gestalten sjunkit samman. Så fäste hon sina ögon på honom, de stora, öppna madonnaögonen.

— Säg bara, att du inte lekte! kom det så underligt bönfällande.

Och som i en dröm försäkrade han henne hvad hon ville. Hon rätade på sig, och ögonen fingo en varm glans som aldrig förr. Det var något förklaradt öfver hela det lilla ansiktet.

— Då skall du ha tack för i sommar, sade hon med en varm skälfvande klang i rösten, tack för allt du gifvit.

I nästa ögonblick var han ensam. Men han stod länge kvar och stirrade på den punkt, där hon försvunnit i dimman, och grubblade — —

— — — Glöden i brasan har längesedan slocknat. Men härads-höfdingen sitter ännu kvar framför den orörda toddybrickan. Han grubblar på den fråga, som plågat honom under alla dessa år. Om det nu ej varit spel, om hon menat det alltsammans — — Det hjälper ej, att han säger sig, att han känner lifvet och kvinnorna, att det är dårskap att låta förvilla sig af ett par blå madonnaögon. Alla teorier vika, då han ser framför sig ett litet hvitt ansikte med ett par stora, bönfällande ögon och hör en liten skälfvande röst: — Säg bara, att du inte lekte! Skulle han verkligen ha funnit något som var äkta, något som ej faller samman till aska — — —

HVAR 8 DAGS STORA PRISTÄFLAN.

Vi upprepa vår påminnelse, att Ni efterhand bör göra Edra anteckningar vid läsandet af de berättelser, som enligt Eder tanke kunna ifrågakomma vid prisbelöningen. Ni deltar då utan besvär i nyårets omröstning.

VIII ÅRG. 22:A HÄFT. INNEHÅLLER:

Gustaf Walter Leopold I onegren † — Erik Gustaf Bostrom. † Automobiläflan Stockholm—Göteborg. — Nordiska soelen i Falun. — Framsående sven-k violinist. — För blindväsendet i Sverige. — Sjöolycka vid Holländska kusten. — Den tyska riksdagen — Aflden Nobelpristagare. — Enskilda järnvägarnes underhandlingskommitté. — Den nybildade Sveriges fartygsbefälsförening — N R F. Veteranerna — Tscherniak-Katastrofen — "Ett minne" af Sten. — Brokigt utomlandsnytt. — Veckans porträttgalleri.

Obs.! Återgifvande af text eller illustrationer ur H. 8. D. utan särskild medgifvande förbjudes.

F A B HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG, 1907.